

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.	

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hasábozott garmond sorára 6 kr.	
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket fölvesznek:	
Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22)	
Haasenstein és Vogler (Neuer Markt 11.)	
Pesten: Lang Leopold (Erzsebet-ter 9 sz.)	
Nyilvántartási díjak:	
garmond sora után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET”

politikai és közgazdasági napi lap
hatodik évnegyedére

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiék:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egyhóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Egy új intézmény.

(A.) Azon nagy intézmények között, melyek állami életünk consolidációjához szükségesek és melyek megalkotása a legközelebbi országgyűlés feladatai közé tartozand, igen kiváló helyet foglal el az államtanács. Már az 1848-ki törvények megemlítik az államtanácsot, melynek föllállítását azonban a viszonyok mind eddig megakadályozták. Alkotmányunk visszaállítása óta annyi sok teendője volt a törvényhozásnak, hogy különbséget kell tennie a közt, mi mulhatatlanul szükséges és a közt, mi csak czélszerű.

A mult országgyűlés a mulhatatlanul szükséges reformokat alkotta meg, sőt ezek közül is többeket utódjára volt átszállítani kénytelen; de azért valószínű, hogy a legközelebbi országgyűlésnek már lesz ideje arra is, hogy a csak czélszerű intézményekkel is foglalkozzék, melyek közé az államtanács tartozik.

A belügyministeriumban már készül az ide vonatkozó törvényjavaslat, mely azonban hihetőleg nem egyhamar fog az országgyűlés elé terjesztetni, miután az első hónapokat a költségvetés tárgyalása s más halaszthatatlan ügyek veendő igénybe. Megbízható forrásból merített értesüléseink szerint a föllálandó államtanácsnak több igen fontos tevékenységi köre lesz. Az ő kezeibe tétetik mindenek előtt a codificatio ügye és pedig nemcsak a polgári és büntetőjogé, hanem minden törvényjavaslat készítése. Ez eddig az egyes ministeriumok hivatása volt; a szakministerium dolgozta ki a javaslatokat, mi aztán gyakran egyoldalúságokra vezetett, mert a javaslat készítője tisztán csak saját szakmájának szempontjából indult ki s így olyan tárgyakban, melyek természetesen több ministerium ügykezelésébe esnek, igen ellentétes javaslatok készültek. Az államtanács feladata az lenne tehát, hogy minden javaslat készítésében a magasabb közérdek, valamint a létező jogállapot és közviszonyok igényeit emelje érvényre.

Ezen nagyfontosságú feladaton kívül az államtanácsot illetné meg a jog, hogy közigazgatási ügyekben bíraskodjék. Ezen jog eddig a ministeriumot illeti, mely pedig néha érdeklött fél és bíró is egy személyben, mi a modern jogeszméknek nem igen felel meg. Az államtanács döntene továbbá a competentiális viszályokban, szóval a kiváló fontosságú teendők hosszu és különféle sora hárulna reá. Ez okból szervezetének őszhangzatban kell állania teendőivel, s mint halljuk, a kormány által kidolgozott javaslat minden tekintetben az igények színvonalán áll. A tanácsosok függetlensége biztosítva lesz, a nagy munkához megkívántató munkaerő nem fog hiányozni s a tanács hivataliskörének megfelelően több szakosztályból álland.

Ezen kissé általános közlemény az, mely az államtanács felállításáról szóló törvényjavaslatra nézve eddig a nyilvánosságba átszivárgott. Már ez is mutatja, hogy az új intézmény minő előkelő szerepet játszand s mennyire óhajtható, hogy föllállítása mielőbb bekövetkezzék. Talán a jövőndő országgyűlés magyar pártjai közt az ellentét nem lesz oly nagy mint eddig, s akkor remélhetjük, hogy az 1848. törvények ide vonatkozó óhaja, — több más intézménnyel egyetemben, melyek hiányát közéletünk fájdalmasan érezi — csak huszonnégy év után ugyan, de végre mégis teljesülni fog.

A medgyesi szász gyűlés.

Addig is, míg a medgyesi szász gyűlés egyhangulag elfogadott programját — melyet mai számunk főbb vonalaiban összetett — szösz szerint közreadhatók: álljon itt a két napig tartott gyűlés leírása a szebeni német újság nyomán.

A gyűlés tagadhatlan nagy munkát végzett, mert, mint forrásunk magát kifejezi, a „meglevő rendkívüli elvi ellentétek daczára” egységre birt jutni. A nevezett lap szerint: „Ilyet csak német férfiak tehettek.” Mi ugyan, a mennyire a „német” szellemet ösmerjük, az épen az „elvek” fölötti megalkudást engedi meg legkevésbé — de hát ne vitázunk szavak fölött s lássuk a gyűlés menetét.

Június 3-dikán volt, a mintegy 200 öszszegyűlt bizalmi férfinnak előértekezlete, melyet Gött János, brassói küldött, mint korelnök, nyitott meg. Erre a különbözö politikai nézetűek által készített egyesülési program olvasatott fel, a már javaslatba hozott módosításokkal együtt.

Előadó Gebb bel (Szebenből) volt, ki nagy tárgyalagossággal terjesztett elő minden vélemény-árvnyalatot. Evel az első napi előértekezlet berekesztetett.

A más napi előértekezlet megállapodott, hogy egy elnököt, 2 alelnököt és 2 jegyzőt választanak, — a javaslat érdemleges megvitatása a teljes gyűlésnek tartatván fön, oly kikötéssel, hogy azokat a pontokat, melyekre nézve a teljes gyűlés megállapodásra jutni nem lesz képes, egy választandó 24 tagu bizottmányhoz utasítják, kiegyenlítés végett.

A mindenáron való egység tehát nagyon jól elő volt készítve s ha meggondoljuk, azon valóban „rendkívüli elvi ellentéteket”, a melyek csak röviddel ezelőtt is az ő- és ifju szászokat elválaszták: a kényszerűleg kiorószaolt „egység” legalább is gyanus színben tűnhetik föl az elfogulatlan szemlélő előtt.

A nyílt ülés 9 órakor vette kezdetét a luth. nagytemplomban. Oberth lelkész buzditó beszéde után megválasztattak, elnökke: Brandsch, lelkész; alelnökké: Kästner, tanácsos és dr. Lindner; jegyzökké pedig Heinrich és Hoch tanítók.

Az elnök rövid beszéde után a programjavaslat került tárgyalás alá és pedig legelőbb is II szakasza, (a törvényhatósági és községi

reform), mint a mely előreláthatólag a vélemények legnagyobb elágazására adhatott alkalmat.

Evel megindult a pontonkinti vita. Forrásunk az egyes kérdések iránt nyilvánult véleményeket nem részletezi, csak annyit mond, hogy az elvi kérdéseket tartalmazó pontok a 24-es — nem választott, hanem az elnök által kinevezett — bizottsághoz utasítottak.

Délután e bizottság tanácskozása folyt, egész éjjelig. A H. Z. egészen meg van hatva az itt folyt vita magasztos, heves és mégis békülékeny volta által. Mintha csak mind csupa angyalok vitáztak volna: „minden melőztetett s csak is az ügy forgott a szőnyegen, az elvekrét folyt a harc, melyekért éveken át vérezének.” Természetes azonban, hogy az előre feltett szándékhoz képest, az egyeztetés a teljesen ellentétes elvek közt is megtörtént.

Ez első alkalommal ugyan még tartotta magát mindkét fel egyetlen pontra nézve (a H. Z. nem mondja meg, hogy melyik volt az) s a katastropha más napra lön halasztva. Így csak ugyan „csatányosabb” volt — Jozsikákkal szőlva.

Másnap reggel 6 órakor elkezdődött az előadás. A szívetek indító vita circumspectus vége az lön, hogy a titokzatos kérdés eldöntése tartassék fön a legközelebbi universitas elhatározása számára. E tapintatos indítványt mely által a kecske is jól lakott s a káposzta is megmaradt — Oberth és ifj. Dück József terék.

Igy szépen megegyezvén a II. szakasz fellett, az I. és III. következett s fogadtatott el, kivált miután von Bausznern Guido is visszavonta, Oberth javaslatára az iránti indítványt, hogy a szász képviselők mily „taktikát” kövessenek a közelgő országgyűlésen.

Ebéd után aztán következett, a teljes ülésben, a találás. A program — melyből a fogas kérdések eldöntése, nagy bölcse, a „jövő gyűlésre” halasztatott — „egyhangulag” elfogadtatott. Schulerus lelkész elparentálta a „szerencsés”, de talán nem épen váratlan, eredményt; „az öszszegyűlt német férfiak arcát a megindulás könyei áraszták el” s e „szent” cselekvény végével általános köszönet szavaztatott az elnöknek, a bizottmánynak s az egész gyűlekezetnek.

A jelenvoltak mindjárt alá is írták saját kezűleg a programot s az öszses szász választók felhívtak e példa követésére ki is nyomják minden belföldi német (sőt talán magyar) lapban is, ez intézkedések megtételére külön comité választatván

A bécsi, gráci, németországi szász testvérek, a bécsi nagy német egylet üdvözlő telegrammokot küldtek „az erdélyi szászok e Rüléhez, —” s a jelenvoltak közül egy sem távozt a nélkül, hogy el ne gondolja: „oh milyen szép dolog még is németnek lenni!”

Vasuti kéj-kirándulás, diszlakoma zárta be e „Sachsentag”-ot, „mely bizonyára egyik legfontosabb és legjelentékenyebb napja lesz — a haza-historiának, mind a világ végeztéig.”

A H. Z. legalább azt mondja.

Az erdélyi szászok programja.

A szászok Medgyesen tartott értekezletükön megállapították azon programot, melynek alapján fognak az országgyűlésre képviselőket választani. A program mindenekelőtt elismeri a 67-iki kiegyezést, s a közjogi kérdésekben a szászok mindig a kormányval fognak szavazni. Mindazon törekvéseket, melyek ezen kiegyezés megdöntésére, vagy csak megingatására céloznak, eltilék. Készek a kormánynak megszavazni mindent, a mi Magyarországot a modern jogállamok sorába lesz hivatva felemelni. Az államiség és az egységes állam eszméjét minden utógondolat nélkül elismerik. Mindazon esetekben azonban, melyekben az államiség eszméje egyes pártok, nemzetiségek, osztályok és vidékek érdekében akaról használtatik fel, a szászok mindent el fognak követni, hogy az megakadályoztassék. Elismerik a jogegyenlőség és viszonyosság elvét s azért semmiféle vallásnak nem fognak engedni befolyást az állam ügyeinek vezetésére. Miután az állam, mint ilyen, nemzetiségeket nem ismer, s mindenki szabadon használhatja saját anyanyelvét, — a mennyiben a kormányzás és közigazgatás practicus könnyi-

tése kizárólag a magyar nyelv használatát nem igényli — a szászok követelni fogják a nemzetiségi törvény revisióját, mely szerintök tulajdossos kedvezményeket ad a magyar nyelvnek(?) A jövő országgyűlés teendőit illetőleg a szászok az egyéni jogosultság mellett fognak küzdeni a már tarthatlanná vált privilegiumok ellenében; de az általános szavazatjogot el nem fogadják, miután ez által az állam súlypontja a műveletlen tömeg körébe helyeztetnék. Az államháztartásban a legnagyobb takarékoságot fogják szem előtt tartani; de nem fognak visszaradni oly kiadásoktól, melyek a népnevelésre, az anyagi érdekek előmozdítására, az ipar és kereskedelem emelésére szánvák. A jelenlegi hiányos igazságszolgáltatási rendszer javítását fogják sürgetni; az osztrák polg. törv. rendtartást azonban Erdélyben fenn kívánják tartani mindaddig, míg a törvénykezés általában nem szerveztetik ujja. Végül kijelentik, hogy arra fognak törekedni, hogy a mult országgyűlés által nemesi javaikra vonatkozólag hozott sérelmes határozat megmástitassék. A mi tüzetesen a szász törvényhatósági ügyeket illeti, a kormánytól csak a törvény által a municipiumoknak adott jogokat követelik. Azon kérdés, hogy ezen jogok az egyes szász kerületek és községek közt és a nemzeti egyetem közt miképen osztassanak meg, vita tárgyat képezi mindaddig, a mennyiben az ugynevezett „fiatal-szászok” csak a kerületeket akarják a jogokban részesíteni. E program minden egyes választandó szász képviselő részére kötelező. A szászok e programban oly hangon beszélnek, mintha az ország lakosságának legalább is felét ők képeznék. Meggondolhatnák, hogy parányi számunknál fogva követeléseik túlzottak, és inkább egy-két szerepelti szerető szász politikai nyugtalanságának tüdőbátok be csak a „kivételes” kívánatok, mint sem a szász népnek, mely a politikával soha sem törődött.

BELFÖLD.

Gyula-Fehérvár, jun. 8.

Bittó igazságügyminiszter abrudbányai választóihoz utaoandó városunkat is érinté. Az indóháznál városi főispán Török Daniel csinos alkalmi beszéddel, — a város piacznál felállított diszkapu alatt pedig Elek Károly ref. esperes fogadta szűnni nem akaró éljenekkel kísért gyönyörű beszéddel.

A törvényszék bejáratánál a kir. törvényszék és járásbírósg tagjai, számos ügyvéd és polgárság által üdvözlötve, dacára, hogy esti 8 óra volt — előbb a törvényszék nagy termében elnök Jóksmann Nándor által az ügy forgalomról, — berendezésről — eddig észlelt hiányokról ritka szakösmeretet tanusító jelentést meghallgatván, — minden egyes hivatali szobát megsemmelt.

Meggyőződve, hogy törvényszékünk tagjai a kiosztott munkával annyira el vannak halmozva, hogy csak példás szorgalmuk mellett elégíthetik ki a közönség igényeit, — a már nagyon érezhetővé vált hiányoknak orvoslását ígérte. Azután a börtön helyiségek és a rabok elhelyezését vevén beható vizsgálat alá, itt a czélszerű berendezés és tisztaság által megelégedés, nyilváníttával vonult a számára a püspöki lakban berendezett szállásra.

Városi tisztviselőink választása a tegnap napon véget ért. Polgármester lett Dánffy Károly — rendőrőrnök Kovács Elek, mindkettő felkiáltás útján, — főjegyző Jeney — ki eddig is közmegelegetésre vezette a jegyzői tollat, — a többiekre e percben még nincs tudomásunk.

A tiszti ügyész fájdalom nem maradt a régi, — s annak oka a közügy érdekében tett saját önfeláldozása volt, — mert — mint e lapok hasábjain gyakran hangoztattuk, — Roth Keresztélynek sikerülvén egy — mindent felforgatni akaró pártot alakítani, — hogy az elhínt metélt a tanács termébe is becsempészhesse, — s így befolyását a választásoknál is érvényesíthesse ingyen ajánlotta fel szolgálát, — de hála a választó polgárság józan fel fogásának; ez nem fogadta el a trojai lovat és a tolakodót visszautasította, — s lett tiszti-ügyész Bárbu, ki ha bár nem is üti meg a mértéket, — de miután ígéretet tett, hogy a Roth politikai műhelyében eddig viselt kovácslegényi szerepéről lemond, — fiat piscis. —

Tegnap este óta már az alábbi nótát fűjék a cipészinasok:

Három szilva termett a fán
Bús Róth Keresztély és Bergyán.

x. y. z.

Erzsébetváros, 1872. jun. 8.

Tisztelt szerkesztőség!

Van szerencsém tudatni, miszerint az erzsébetvárosi gschäftirozás nem rentirozta magát, mert képviselőnk dr. Patrubby Gergely magát minden önzetlennel a városban lakó hazafi előtt a legfényesebben igazolta és beszámoló jeles beszédével dus sikert aratott. Ez páratlan nap vala, és maradandó emléket vésett az igaz honfi keblébe, tehát némuljon el a rágalmazás nyelve, és ne keressen hibát ott, hová ő felemelkedni soha sem képes, és a lélek-vásárlásra inkább rászorult, mint egy oly egyén, ki a képviselői állásra kiváló érdemmel bír. Ezt némi viszonzásul a „Magyar Polgár“-ban megjelent, sötét műhelyből kikerült illetéktelen megtámadásokra.

Egy választó.

Jelentés.

A kolozsvári árvaházi együletnek br. Bornemisza Ignácné elnökle alatt majus 30-kán tartott 2-ik választmányi ülése főbb pontjairól.

1. Titkár jelenti, hogy az együletnek ajándékozott, 1-ször egy háklírozott paplany K. Csoma Jánosné ajándéka, 2-szor egy kanapéparna, Dán Istvánné ajándéka, 3-szor 6 pár harisnyát Tolvaj Aron Mari ajándéka kisorsolása után bejött tiszta jövedelem 111 frt 57 kr.

Elnyerték a következők: a paplant Hincz Gergely gyógyszerész, a kanapépárnát Zsigmond Elek, a 6 pár harisnyát Korbuly Bogdán.

2. Pénztárnok jelenti, hogy az eddig aláírt alapítványok — részvények és ajándékokból már 30,830 frt 18 krnyi tőkét mutatunk fel, melyből 2200 frt állampapír; ebből a készpénzből bejött összeg 8,330 frt 18 kr, a takarékpénztárban van elhelyezve,

amelyből befizetett tőke	4100 frt —
2 frtos évi részvényekből	676 frt —
ajándék készpénzben	3,354 frt 18
alapítói kamatokból	200 frt —

összeg 8,330 frt 18

3. A magas kormány egy megbízottja által azon ajánlatot teszi, hogy hajlandó volna a tordai ügyvezett aknai épületeket egy felállítandó árvaház helyiségeül átbocsátani, azon föltét alatt, hogy ott bizonyos számú fiu árvái az állami munkásoknak elhelyeztessenek. Az egyezkedés további lépéseinek megtételére elnök és titkár megbíznak.

4. Elnök jelenti, hogy helybeli ügyvéd Bokros Elek az árvaház ügyeinek ingyen való ellátására fölkérte vállalkozott.

5. Elnök indítványozza, hogy a bejött 2,200 frtnyi állampapír a befolyt készpénzből egészítessék ki 10,000 frt értékűre. Az indítvány elfogadtatott azon föltétellel, hogy a ki egészített 10,000 frt állampapír valamely pénzintézetbe helyeztessék el.

A választmány megbízásából közli,

Szász Domokosné,
titkár

A kiházasító-egyletek.

A kiházasító egyletekről következőket mondja a „Pester Lloyd“. Már négy hónappal ezelőtt intéztük a kormányhoz a sürgető felhívást, hogy azonnali indítson vizsgálatot a kiházasító egyletek fölött, miután itt a népeség legkönyebben elémithető részének, a proletariatusnak, érdeke van kérdésbe téve. Négy hónap mult el tehát azóta és minden nap néhány ezer forintot büvöl azon furfangos vállalkozók zsebeibe, kik a modern szédelgések e leghallatlanabb nemét megindították. Vétkes hanyagsággal nézik el a gazdálkodást, dacára annak, hogy az enquette elfogulatlan tagjai az efajta üzleteket nem egy enquette, de a büntető törvényszék elé tartozók gyanánt bélyegezték meg. Az államügyészek kötelessége volna haladéktól közbe lépni és mindazt lefoglalni, mi még lefogalható. Az ügy oly mértékben mocskos, hogy eddig teljesen seplőtelen férfiak, ha azzal foglalkozni kénytelenek és nem lépnek fel rögtön teljes nyíltsággal, a részrehajlás gyanújába esnek. Nyílt titok, hogy minden napi késedelem ezeket hoz be ez intézetek vezetőinek, és a földnép kifosztása szemérmetlenül foly tovább.

Emlékiratok fekszenek e tárgyban a miniszteriumok előtt, nagy mennyiségben léteznek újságzikkek és panaszelevelek, és egy helyi lap külön lenyomataként röpirat is jelent meg, mely kimutatja, hogy a borsod-miskolci egyület egy nap 50000 tagot fog számlálni,

(ma a szám közel 30000), kiknek 7 1/2 milliónyi követelésük lesz az egylet irányában és ez fedezetül semmivel sem fog rendelkezni. Az igazgatóság tiszteletdíja 13000 tag mellett 487,500 frtra lett két évi tartam mellett kiszámítva; egy irodaszolga két év alatt az alapszabályok 20-dik pontja szerint 45,500 frttal volna díjazandó, stb. Egy szóval ez állítólagosan jótékony egyletek végcélja: néhány egyének roppant meggazdagodása a nagy közönség rovására.

És mily szörnyű erkölcstelenséget idéz fel a vidéken ez egyletek tevékenysége! A házasságokat felfogadják, elválások és új házasságok mindenképp előmozdításra találunk. Azt véljük, hogy a legkevesebb, mit tenni kellene, abban áll, hogy a kormány a vizsgálat folyama alatt ez egyletek működésének ne engedjen helyt, és az illető vezetőket felügyelet alá helyeztesse.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, június 10-én

Gyászhir.

A városház s a polgári társalkodó épületein kitűzött gyászlobogó városunk egyik kiváló jellemű, tevékeny polgárának, s elsőrendű hivatalnokának: **Makoldi Sámuel** id. polgármesternek tegnap reggeli 4 órakor történt elhunytát jelenti. Miről a hír pár nap előtt félve, fájós sejtelemmel beszélt: csakugyan szomorú valósággá lett. A boldogult tisztos ösz közhasznú életének minden napját a város és a közügyeknek szentelte s még életében kivívta a jók közbecsülését: e legszebb polgári érdem-koszorút, mit most e város minden lakójának könnyező részvéte kísért koporsójába. Béke hamvaira! —

— **Ö felsége** a királyné a „N. Fr. Pr.“ értesülése szerint, Mária Valéria főhercegnővel a fürdő idényt Ischlben fogja tölteni.

— **Somssich Pál** e hó 6-án tette le ö felsége előtt a titkos tanácsosi esküt.

— **Bittó István**, igazságügyi miniszterre vonatkozólag a „M. U.“ és „Testvér“ azt írják, hogy állásáról lemond. Ugyane lapok újságolják azt is, hogy az igazságügyminiszter utódá Fabinyi Theofil semmitőszéki bíró lenne, az igazságügyminiszter pedig az országgyűlés elnökévé válszthatnék meg. E hírekből annyi valószínű, hogy Bittó István miniszter az igazságügyminiszteri tárczát leteszi, ha az országgyűlés elnöknek megválasztatik. De ez a jövő kérdése, mondja a R.

— **Tisza Lajos**, közlekedési miniszter e hó 8-án Bécsbe utazott, hogy a déli vasúttársaság olaszországi és Ausztria Magyarországon való elválásának tárgyában tartandó értekezletre, melyen az olasz kormány megbízottja is jelen lesz, részt vegyen. Hírszerint az al-Duna szabályozásának kérdése is ez alkalommal fog a fentebbi ügygyel összeköttetésben eldöntetni. A miniszter különben csak pár napot tölt Bécsbe s már 11-én körünkbe készül, hogy az itteni ut és más közlekedési építkezések állapotát személyesen megtekintse. Ez alkalommal megnézi az ojtói és bodzai szorosokat is, melyeken át a román vaspályahálózat a magyar hálózattal össze fog csatlótani.

— **A városi képviselő testület** a legidősebb városi tanácsost Medgyesi Tivadart bízza meg a polgármesteri teendők ideiglenes vezetésével.

— **Az unitárius vallás közönség** f. évi jun. 30-ik napjára Kolozsvárra összehívott zsinati főtanácsának megtartása, idei sept. 1-ső napjára halasztatott. Miről a főtanács tagjai azzal a felkéréssel értesítettek; hogy e szerint f. évi sept. 1-ső napján megnyitandó főtanácson minden további meghívás bevárása nélkül megjelenni sziveskedjenek. Kolozsvárt, 1872. jun. 6-án. Az unitárius vallás közönség egyh. képvis. tanácsa megbízásából: Pap Mózes, egyh. főjegyző.

— **B. Eötvös** arcképére a nemzeti képcsarnok egylet gyűjtő ivén körülbelül öt ezer frtot adakoztak. Madarász Viktor szólított fel a vázlat elkészítésére, ki azt be is küldé már s a mű kivételére 1500 frtot kért. Életnagyságú lesz ez, mely a feledhetlen férfit irószobájában fogja feltüntetni. A költségen felül nagy összeg maradván, az egylet Munkácsy Mihályt felszólította, hogy nem volna e valamely eladni való magyar életképe. Van egy, felelé a művész, melynek ára husz ezer forint. E válasz után alig mult el pár nap s Munkácsy újra írt, Párisból, hogy már e képet sem adhatja, mert megvették tőle 40 ezer frankért.

— **A Hutflesz** cég által szervezett sorsjáték-társulatnak ugyan csak kedvez a szerenese. Alig alakult meg a társulat, már is kijött egy száma a török vasuti sorsjegyek jun. 1-sején megejtett húzásán, mint halljuk.

— **A kolozsmonostori** önkéntes tűzoltó egylet szolgálati rendszabályai és rangsorozata — ez czime egy kis füzetecskének, mely szerkesztőségünkhez is beküldetett. A füzet czime eléggé megmagyarázza tartalmát s dicsőretet szerez az ügy vezetőinek, hogy e teren is igyekezzenek általánosítani az oly fontos tűzoltó intézményt.

— **A helybeli** „Hilária“ tagjai, mint értesülünk, tegnap ama dalegylet régi szokása szerint, kedélyes kirándulást tettek egyik közeli erdőbe. Az erdő dalmokainak: a vigan zengő madarainak e szerint versenytársaik akadtak a vidám daliaiban, ha ugyan jókedvüket el nem rabolta a két izben is sűrűn hullott eső.

— **A pesti** nemzeti színház a jait is nem sokára bezárulnak, s tagjai a szünidő alatt a vidéken szedik koszuiraikat. Szerdahelyi, Prielle Kornelia és a Feleki pár Aradra mennek. Náday és Szigeti társulatot alakítanak s meglátogatják Szabadkát, nperjest és Kassát. Más hírek szerint e két társulat együttesen fog az alföldön szerepelni.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A kolozsvári „jogász segélyző egylet alapszabályai“ a m. kir. belügyminisztériumtól a törvényes megerősítési záradékkal ellátva a napokban a jogakademiai senatushoz leérkeztek. Az egylet azonban tényleg csak a jövő tanév elején fog megalakulni, midőn egyszersmind a szegélyezés is a már meglévő s nem épen jelentéktelen pénzalapból kezdetét veendi. Mint halljuk a mai sokat ígérő vigalomnak tiszta jövedelme is ezen célra fordítatik.

— **Örömmel közöljük** és vesszük át e sorokat a „P. N.“-ból: a kolozsvári egyetem felállításának előmunkálatai már teljesen befejeztettek, és alig szükséges egyéb, mint a király jóváhagyása, hogy a miniszter a kinevezendő tanárok kérdésével foglalkozzék. A kik Kolozsvár specialis viszonyait nem ismerik és tudják, hogy mily nagy apparatussal jár egy egyetem felállításának, azok megnyugtatóra elmondjuk az ügy külső oldalát érdeklő dolgokat. Az egyetem épülete meg van, az a hajdani jezsuita zárda, mely a jezsuiták eltörlése után az erdélyi főkormányzók, jelenleg pedig a kir. biztosi hivatalos helyiségeit foglalja magában. Ez épület nagy termei alig igényelnek oly nagymérvű átalakításokat, melyek néhány hét alatt befejezhetőek ne volna. Egy egyetem második kelleke, a könyvtár, bizonyos szakokra nézve Kolozsvárt nagyobb mérvben van meg, mint Pesten; az erdélyi muzeum-egylet kitűnően rendezett könyvtára, hungaricumok, incunabulumok, folyóiratokban stb. gazdagabb, mint bármely más magyar könyvtár; ott van tovább a ref. collegium, az unitárius collegium, a kath. lyceum könyvtára, mindegyik egyik vagy másik szakban házagot potló gyűjtemény, végre a jogakademia és az orvos-sebész tanoda könyvtára, a külön két szak tekintetében szintén elégséges alapul szolgálhat. A mi azután a többi taneszközöket illeti, nem szabad felejtenuk, hogy Kolozsvárt, 1840-ig a theologia kivételével az ugynevezett lyceum a három világi facultást egyesítette és ma is megvan kettő, csak a philosophiai facultásnak nincsen alapja, tehát az egyetem fölállítására sokkal könnyebben eszközölhető Kolozsvárt mint bárhol. Végül a természettudományok számára Kolozsvárt szép és nagy részben igen jól rendezett gyűjtemények találhatunk. Az erdélyi muzeumegylet, melyet 13 évvel ezelőtt a hazafiság alkotott, nagy áldozatokkal, hivatalnokainak buzgalomával és a közönség kegyelele által a maga nemében páratlan gyűjteményeknek tette le az alapját. E gyűjtemények az egyetemnek rendelkezésére fog-nak állani és a muzeum hajlandó a kormány-nyal alkura lépni e gyűjteményeknek az egyetemi oktatás céljaira való felhasználása tekintetében. Mindebből láthatni, hogy tulajdonképp alig van egyebire szükség, mint kinevezni a tanárokat és a kolozsvári egyetem készen áll.

— **Újabb hírek** szerint különben az egyetem fölállítására vonatkozó szabály-rendelet, a király helybenhagyásával, már le is érkezett Budára.

— **Százados jubileumot** fog ünnepelni a munkácsi gör. kath. püspökség, melynek Ungvárról való áttételét 1774 ben kérelmezték, Mária Thérzia 1775. június 6-án meg is adta erre nézve engedélyt, minek folytán két évvel később a káptalan és theologiai kar valóban átköltözött; Bazsinszky András püspök pedig 1780-ban települt véglegesen Munkácsra.

— **Weber Ferencz**, művész hazánkfia, ki ez idő szerint Münchenben tartózkodik, hírszerint rövid időn meglátogatja szülővárosát Pécsét, s ez alkalommal Pesten is időzni fog pár napig.

— **Az Internationale ügyében** Berlinben tartandó értekezletekre az igazságügyminiszterium részéről Fabinyi Theophil, semmitőszéki bíró küldetett ki képviselőül. Fabinyi már Bécsbe utazott, hogy e 9-én tartandó értekezletekben részt vegyen. Onnan az osztrák megbízott kíséretében megy Berlinbe auguszt. 1-re.

— **Kolozsról**, június 7-iki kelettel vesszük e sorokat: A „Magyar-Polgár“ tegnapielőtti számában egy levelet közölve városunkról, jónási ihlettséggel beszél a jövő eseményeiről, és egész hazafias fájdalommal panasolja el olvasó közönségének hogy polgárai között mily csekély érdekeltség mutatkozik a közelgő országgyűlési követválasztás iránt. Lám, lám, mennyire kedvesen naiv az ön levelező e drága „M. Polgár“! Na de ne vegye tőle rossz neven. Ennél nagyobb szerencsétlenség is érte őt már Gyulafehérvárt. S aztán meg némi tekintetben igaza is lehet. Mert lássa kérem, nálunk az etetés és itatás mestersége még ismeretlen, és a polgárság jobb szereti: ha minden zaj nélkül, esendben készülhet e politikai jogának gyakorlására, s ha a szavazó urnához úgy mehet, miként szabad állam polgáraihoz illik, és miként hajdanta szoktak volt menni bizonyos szent edényekhez az emberek. Ez ne fájjon tehát önöknek K. Papp Miklós ur et consortes. Hogyha azonban e körülmény miatt hazafias keblőkre mégis és továbbra is gyász borulandna: úgy forduljanak a késő jövőhöz, hisz ez úgy is az önöké, s keressenek vigaszt reményeikben és azon szép román balladák meséiben melyeket fiatal poetájuk, Moldován ur anynyi fáradsággal irodalmunkba átültetett. A t. levelező azt is mondja, hogy városunk a közelgő képviselőválasztások alkalmával újra a megbukott nagyságok menhelye lesz, és hogy egyedül főispánunk kegye fogja meghatározni az egyént, kire a polgárok szavazategyjeiket adni fogják. Ugy tátszik, levelező ur elfeledte azt, hogy a választási jog szabad, és hogy a szabadság a törvény határain belül minden irányban érvényesíthető. Egy klasszikus nemzettel megtörtént ugyan, hogy Fülöpnek az amphyktoonok közé való bejutásával szabadságát elvesztette, de mi az ilyesmitől nem tartunk, mert a mult elég garantíát nyújt erre nézve; annál kevésbé tarthat pedig az a „M. Polgár“, mely szeretett általános becslést főispánunk kinevezetése alkalmából a kormánynak első sietett gratulálni. Ennyit akartam röviden a „Magyar Polgár“ levelére elmondani.

— **Marosszékről** értesítenek bennünket, hogy a „Reform“-ból átvett s 128-dik számunkban közreadott azon tudósítás, mely szerint „Paniti Barabás Antalt, a Bereczky Sándor alkotását a maros-zéki főkirálybíró és főjegyző tartoztatja le“, annyiban helyreigazításra szorul, a mennyiben a nevezettet nem a főkirálybíró, sem a főjegyző, hanem a törvényszék tartoztatja le, a mint hogy a főkirálybíró és főjegyzőnek arra joga sem is lett volna. A dolog érdemére különben csak az tartozik, hogy B. A. csakugyan leartoztatott.

— **Csunya állat az irigység.** Eddig a feltétlen mamelukság a mi megfizetelő czimünk volt s már most azt is elhorgászta előlünk a baloldal. A tegnapi Polgárban a nyilas ezt mondja: „Jelöltet csak a központi bizottság állíthat föl az illető választókerületek megkérdezésével; a mi ezen kívül történik, az csak privát buzgókodás vagy malitia“ Lám, lám! A mi jelöltjeinkről mindig azt a hirt indítják odaát, hogy a „kormány, a casino, az arisztokratia, egy clique“ varrja a választók nyakába s most elszólja magát az ügyetlen flintás és kipotyttyantja, hogy bizony náluk a választók csak huzzák meg magukat s várják, míg a központi bizottság rájuk parancsolja, hogy X-re, vagy Y-ra muszáj szavazni. Hja! az egyéni szabadság szép szó, de a választókerületek szétosztogatása így kívánja. A választók pedig minek gondolkozzanak, meg határozzanak, mikor a központi bizottság elcomfiscalta előlük ezt is. Oh Abules, Abules!

— **Braunshweigban** e hó 20-án temették el Gerstácker Frigyes. A város polgárai fel voltak szólítva, hogy a „szabadság és jog bajnokának“, Németország híu fiának temetésén minél nagyobb számmal jelenjenek meg s a halotti menet valóban fényes is volt. Részt vettek abban a polgár-egylet tagjai, a dalegyletek befátyolozott zászlókkal, a sajbó és a hercegi színház képviselői, s végül nagy tömeg, mely a város utcáit egészen előzömlötte. Koporsóját Lessing sirja mellett tették öröknyugalomra s a férfi dalegylet tagjai gyász-dalt énekelve, pompás babérokoszort helyeztek koporsójára. A sir felett Huck H. tartott gyászbeszédet.

— **A m. kir. honvédségi** „Ludovica Académiá“-ban a tisztképző és tiszt tanfolyam részére polgári tanárok és tanítók által betöltendő tanszékekre a m. kir. honvédelmi miniszterium pályázatot hirdetett, melynek feltételei a hivatalos lap vasárnapi számának hirdetési közt olvashatók.

— **M.-Vásárhelyről** vesszük e sorokat: „A marosvásárhelyi nőegyletnek idei május hó 26-án tartott gyűlésében indítványba hozott M.-Vásárhelyt, egy árva leányintézet felállítására, melynek célja lenne vallás s nemzetiiség különbség nélkül, a székelőföldi szegény árva leánygyermeknek gyakorlati irányu nevelése, a testi és szellemi képességek kellő kifejlesztése által az inség és végyomortól megóvása. Ez üdvös indítvány köztetszéssel lett elfogadva.

KÖZGAZDASÁG.

A „Victoria” közgyűlése.

I.

(G. V.) Addig is míg a közgyűlés teljes jegyzőkönyvét adhatnók, közöljük előlegesen a „Victoria” biztosító társaság igazgató választmányának jelentését az 1871-ik évi hatodik üléseiről az 1872 május 31-iki hatodik rendes közgyűlésére.

Tekintetes közgyűlés!

Kötelességünk szerint számolunk társaságunk lefolyt évi üzletének eredményéről, beletjesztvén a tekintetes közgyűlés elé az arról készült hatodik zárszámadás és a számadásvizsgáló bizottmány jelentését.

A lefolyt évben társaságunk négy üzletágban működött; jelesen: a tűz-, jég-, szállítvány-, és emberélet biztosítási ágban. Kénytelenek vagyunk azonban kijelenteni, hogy a számadásban csak két üzletág, t. i. a tűz-, és jég van teljesen legördítve; a más kettő pedig nincs; és reméljük a tekintetes közgyűlés helyeslését.

A tűzágban a biztosított összeg, az előző évről átfolytallal együtt 306,096,947 frt-ra emelkedett; bevételünk, szintén a múlt évről áthozott díjtartalékkal 1,942,548 frt 70 kr.; kiadásunk: 1,838,259 frt 44 kr.; tehát az ágban tisztá nyeresége: 104,289 frt 26 kr.; azon megjegyzéssel, hogy a kiadásból 850,623 frt 97 kr a folyó 1872-ik évre áttett díjtartalék levén, ez a mutatást illetőleg ugyan kiadás; de a folyó 1872-ik évre bevétel képez.

A jégágban; biztosított összeg: 13,743,681 frt; bevétel: 246,709 frt 46 kr.; kiadás: 299,950 frt 70 kr.; ekkép veszteség 53,241 frt 24 kr.

A szállítványágban; biztosított összeg: 16,391,841 frt; bevétel: 101,952 frt 82 kr.; kiadás hasonlólag 101,952 frt 82 kr., azon megjegyzéssel, hogy a kiadások közt: 10,280 frt 81 kr a múlt üzletévről a folyó üzletévre díjtartalékképpen van áthozva, ugyanezen év bevételei közé. Előbocsátott közlésünk szerint jelentjük, hogy az ezen ági számadás csak 1871 június 30-ig van legördítve, s így a lefolyt üzletévről csak feléről szól. Ezt azért tettük így; mert ezen ágban üzletünk legnagyobb része, épen társaságunk székhelyénél fogva, mely a világforgalom körén kívül esik, nem közvetlen, hanem más társaságoktól viszbiztosítás és viszonzviszbiztosítás útján átvett üzlet levén, arról győződöttünk meg, hogy ez ágban a számadást december 31-én, épen üzletünk mondott természetű miatt, helyesen zárni lehetetlen; mert még a direct társaságok is, melyekkel ez ágban egybekötöttségben vagyunk, csak decemb. 31-én zárnak, s ettől kezdve legalább is három hónap kell számadásaik elkészítésére és a velünk elszámolásra; a viszbiztosítók, melyektől ismét viszonzviszbiztosítási átengedéseket tömegesen birunk, épen az előttük álló direct társaságokkal elszámolás miatt, még késedelmesebben további elszámolásaikban. Tehát azt határoztuk, hogy a szállítványági számadást mindig június 30-án zárjuk, hogy ekkép bevárhatván a vnlünk ez ágban kapcsolatos társaságokkal a teljes elszámolást, magunkkal is mindig tiszta számadást tehesünk. Épen a számadás biztossága és tisztasága tekintetéből tettük most azt is, hogy mivel ez az első kezdet, legördítettük ugyan a félévi számadást, de a maradékot tartaléklul hoztuk át a folyó évre.

Az emberélet biztosításra nézve azt kell jelentenünk, hogy ez az évi zárszámadásból egészen ki van hagyva. Ennek oka az, mert erről számadási rendszerünk szerint, egészen önálló külön számadást kell készítenünk, mely díjtartalékra és nyereségre nézve is, díjtáblázatonként részletezve legyen; miután biztosítási feltételeink szerint a biztosítók is részesülnek a tiszta nyereségben, mihelyt biztosítások folyama pontosan teljesített díjfizetéssel már egy évet betöltött. Azonban mint múlt évi közgyűlésünk jegyzőkönyvének VI-ik pontja alatt jelentettük, társaságunk a magyar minisiteriumtól az életbiztosítási engedélyt még csak 1870 nov. 18-iki leirattal kapta meg. Ekkor azonnal hozzá láttunk ugyan ezen igen fontos üzletágunk is megindításához; valamint folyamodtunk a birodalom másik felének minisiteriumához, üzletünknek annak területére is kiterjeszhetése végett. Mindaneillet a megindítás időt kívánt, és az, különböző vezérügynökségeink területén csak egymás után történhetett. Ez okból nincsenek oly biztosítottaink, kiknek biztosítási évök teljesített díjfizetéssel 1871 dec. 31-ig már lejárt volna, s az osztalékban részesülésre jogosítottak volnának; azonképen az egész üzletre nézve képes azon rész, mely tekintetbe véve, hogy az életbiztosítás legszilárdabb alapja a számtani és statisztikai adatokból kifejtett teljes tartalék, évi nyereség tényezőjeül szolgálhatott volna. Ugyanazért elkészítettük ugyan a számszámadást részletelesen: de nem vettük fel a zárszámadásba, hanem áthoztuk egészen a folyó évre. Hogy a tekintetes közgyűlésnek még is az életágról szintén tájékozottsága legyen, arról egész folyó

évi ápril végeig levezetve, külön ismertető előadást lesz szerencsénk tenni.

Ezen jelentések előbocsátása után összevonta az egész zárszámadást, az következő főeredményt mutat:

Főbevétel a tőke kamatokkal együtt	2,332,425 frt 12 kr.
Kiadás	2,246,711 frt 18 kr.

főnyereség: 85,713 frt. 94 kr.

A főnyereségben egyedül tűz üzletünk és tőkének kamatai szerepelnek. Mert ámbár tűz üzletünkben is sok nagy kár ért bennünket, s különösen a gyarkárok soha se voltak körünkben még oly tömegesek, mint épen a lefolyt évben: mindazáltal üzletünknek már fejlett terjedelme, a mellett annak jósága és különösen a gondos és óvatossá viszbiztosítás annyira segítette az egyes nagy károk elviselhetését, hogy — mint fennebb kimutatók — ezen üzletág 104,000 frt nyeresémet hozott. De fájdalom, ezen nyereségnek egy részét a jégüzlet, mely a lefolyt évben nemcsak reánk, hanem ugyaszólván minden társaságra nézve igen szerencsétlen volt, megemésztette, 53,000 frt veszteséget hozván az reánk. És tulajdonképpen egyedül a jégüzlet vesztesége oka annak, hogy üzletünk ismét tett tetemes előhaladása és terjedése mellett a nyeresémi eredményben az előző évről hátrább maradt: de mégis ez 85,000 forintot levén, — dacára, hogy mást már teljes 5000 részvényre kell az osztalékot kiosztani, minél fogva egy részvényre abból kevesebb osztalék jut, mint mikor még csak 1200—1500 részvényre osztottuk, e mostani eredmény üzletünk hat évi folyama alatt, jóságára nézve a második helyet foglalja el, és így szerencsés előhaladásunknak kitűnő bizonyosságul szolgál.

Ezek kapcsában kérjük a tekintetes közgyűlést, hogy intézkedéseinket helybenhagyja, a zárszámadás felett határozni, az 1871-ik üzlet évre eső osztalékot részvényenkint 10 frt-ban megszavazni és bennünket a múlt évi számadás terhe alól felmenteni méltóztatásuk. Kolozsvárt, az igazgató-választmányának 1872 május 16-án tartott gyűléséből

a tekintetes közgyűlés

alázatos szolgálai:

a „Victoria” biztosító társaság igazgató-választmánya.

A bethleni takarékpénztár üzletforgalma 1872. május hóban.

Bevétel:

Betét 25 tétel után	frt. 3362.10
Leszámitolt váltók után	8320.—
Előlegekből	700.—
Befizetett kamatokból	337.46
Különböző díjakból	69.85
Átíratási díjakból	6.—
Betéti könyvjelzőkből	1.—
Kötvény törlesztésből	1196.—
Viszleszámitolt váltókból	3100.—
Nyomatványokból	50
Bélyeg illetékből	78

összeg 17093.66
Pénztári maradvány apr. 30-án 70.22

főösszeg 17163.88

Kiadás.

Kivett betét 22 tétel után	1830.64
„ kamatai	2.06
Leszámitolt váltókra	9390.—
Osztalékba	176.—
Tiszti fizetésekre	56.—
Kölcsön kötvényekre	1596.—
Viszleszámitolt váltókra	3950.—
„ kamatokba	56.17
Megjelenési jegyekért	10.—

összeg 17066.87
Pénztári maradvány máj 31-én. 97.01

17163.88

B. Bánffy Dezső, Püspöky Antal,
igazgató. pénztárnok.

Csűrös József,
könyvvezető.

A kolozsvári piaci-árjegyzék június 10.

(alsó ausztriai mérő középár).

Tisztabúza 6 frt 30 kr. Elegybúza 5 frt. 8 kr. Rozs 4 frt 48 kr. Árpa 2 frt 80 kr. Zab 1 frt 70 kr. Törökbúza 4 frt 84 kr. Pityóka 2 frt 64 kr. Marhahus fontja 25 kr.

A szamosújvári piaci árak június 4. alsó mérő tisztabúza, auszti. mérője, 6 ft 20 kr. elegybúza 4 ft 80 kr., rozs 4 ft 10 kr., törökbúza — ft — kr., zab 1 ft 60 kr., széna mázsája 2 ft 20 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 14 ft. — kr. marhahús fontja 23 kr., konyhaliszt 9 kr. —

A n.-enyedi piaci árak június 4. a. auszti. mérő tisztabúza 6 ft 50 kr. rozs 3 ft 65 k. elegybúza 4 ft 50 k. zab 2 ft 10 kr. Széna 2 ft. 40 k. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 11 frt —

kr. Marhahus fontja 20 kr. Konyhaliszt 10 kr. Borsó mérője 20 kr., lenese 24 kr. paszuly ft 16 kr. —

A m.-vásárhelyi piaci árak jú. 4-én, alsó auszti mérője. Tisztabúza 4 ft. 78 kr., rozs 3 ft 90 kr. Elegybúza 4 ft 18 kr. Zab. 1 ft 84 kr. Széna kötve 1 ft 80 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 11 ft — kr. Egy font fagygyugyertya 40 k. Marhahus fontja 22 kr. Konyhaliszt — ft 12 kr. Lenese kupája 22 kr. Paszuly kupája 18 Burgonya, mérője 2 fri — kr. Disznózsir 60 kr. 76 kr.

A gyula-fehérvári piaci árak jú. 4. auszti. mérő Búza 6 ft 20 kr., elegybúza 5 ft 40 k. rozs 4 ft 60 kr. kukorica — ft — kr. Zab 2 ft 10 kr. pityóka 2 ft 9 kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy icze disznózsir 60 kr. Egy kupa borsó 20 kr., lenese, iczéje 28kr. paszuly, iczéje 20kr. Egy mázsa kenyérliszt — frt Egy font marhahus 22. Egy mázsa széna 1. frt 80 kr. Egy öl tüzi a kemény 13 ft 60 kr.

Távíratok tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Junius 8-án 5%, Metalliques 100 fr 64.70
Kamat —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 72.—. 1860. Kölcsön 104. Bankrészevény 840.—. Hitelintézetek részvények 334.50.
London 10 ft. st. 111.80. Ezüst 110.—
Cs. kir. arany 5.39. Napoleondor 8.94 —
Urbéri kötvények: Magyarországi 82.—
Temesi 80.50 Erdélyi 79.75. Horvátországi 84.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyilntér*)

Nyilatkozat.

Herman Ottó ur, e hó 8-dikán d. u. a Tauffer kávéházban ejtett azon állításomat, mely szerint a Magyar Polgár egy-egy vidéki levele Kolozsvárt készült: hazugságnak és rágalomnak nevezte.

Nem Herman Ottó urát, hanem azon közönség iránti tekintetből, mely H. O. e szavait ama nyilvános helyen hallotta, ezennel értesitem a „Magyar Polgár” szerkesztőségének minden egyes tagját, hogy ama lap 128-ik számában megjelent, Florida aláírással ellátott „Aranyosszékek, 1872, maj. 28.” keltű levél impurumát, szerzőjének — egy kolozsvári VIII. oszt. tanulóknak — elismerő soraival együtt a „Kelet” szerkesztőségében letettem, és így bárki megítélheti: ki volt ez ügyben a „hazug és rágalmozó.”

Kolozsvár, 1872 jun. 9.

Kiss Samu.

Jogos és méltányos eljárásnak tartja-e Botár J. biy. ur azt, hogy miután egy egyén méltóságát derogáló helyzetből kiszabadulását mint állítólagos törv. elnök nem eszközölhette: e mellett még fatalis helyzetből kimentése érdekében igénybe vett jószívűségem is kizsákmányolta?... Ha igen: requiescat in pace!...

Kolozsvárt, jun. 8. 1872.

Nagy Albert.
jogász.

Biasini gyorskocsi menetrendje

1872. május 7-től:

Május 6-ikán a m. k.-vasut Törvis—Megyesi vonala a forgalomnak átadatván, az egész vasutimenetrend Felvincz Marosvárárhely és Károlyfehérvár között változás alá jött, a gyorskocsik indulását is a vasut érkezése és indulásához kellett szabályozni, hogy minden Felvinczre érkező és onnan elinduló vasutakhoz közvetlen csatlakozás legyen. —

A gyorskocsik indulnak Kolozsvárról Felvinczre naponta kétszer reggeli 3, és délután 4 órakor. —

Felvinczről Kolozsvárra reggel 4 órakor és délután 3 órakor a vasút megérkezése után. — Kolozsvárról Déésre marad a régi indulási idő reggeli 8 óra naponta.

Déésről Kolozsvárra délután 1-óra. —

1 hely ára Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I. Coupeba 4 frt, hátulsó 3 ft. 50 kr 30 font szabad podgyászzsal. Tordáig 2 frt.

Kolozsvárról Szamosújvárra 2 ft. 40. vagy vissza. Kolozsvárról Déésig vagy vissza 3 ft. 20. —30 font szabad podgyászzsal.

*) E rovat alatt közöltékért csupán a saját hatóság irányában vállalt felelősséget Szerk.

**Minden betegnek erő és egészség
gyógyszer és költség nélkül:
Revalesciére du Barry
Londonból.**

Az izléses gyógyszer Revalesciére du Barry el-
távolít minden betegséget, mely a gyógyászatnak ellent-
áll; minők gyomorbafojók, idegbajok, mellbajok, tüdő-
máj-, mirigy-, nyálkák, lélekzések, hólyag- s vese-
bajok, gümők, aszkór, asthma, köhögés, emésztet-
lenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség,
aranyér, vízkór, láz, szédülés, vértelenség, fülzúgás, ro-
szulét és hányás a terhesség alatt is, diabetes, méh-
elcsúszás, csusz, köcsvény. Kivonat 76,000 tanúsít-
ványból, oly felgyógyulásokról, melyek a gyógyászatnak
ellenállottak.

75.872. sz. bizonyítvány.
Buda, bécsi-kapu-utca febr. 28. 1872.
26 nap óta élvezem az üdvös **Revalesciére**.
Ez a természet isteni adománya az én kétségbeesett
helyzetemben csodát mivelta, miért is egy pillanatig
sem habozok ezen tápgyógyszert az emberiség második
megváltójának nevezni. Ez egy kínos tüdő és légső ca-
tarhustól és lélegzethiányból gyógyított meg, mely eddig
minden más orvosszerek ellenállott. Ezen csoda:ado-
mánya a természetnek a legnagyobb dicsőit érdemli,
s a szenvedő emberiségnek a legjobban ajánlható.

Köller Florián,

cs. k. nyugalmazott katonai kezelő

Nagyszombat, 1869. május 10.

Sokáig szenvedtem étvágytalanságban és ebéd-
ntáni hányásban. Az ön jeles Revalesciére-chocoládéja

a hányást végleg eltávolította és étvágyamat helyreál-
lította. Meggyőződtem az ön Revalesciére-jének jeles-
ségéről arra indít, hogy más szenvedőknek is ajánljam.

Berger Károly

Wolfein, 1869. március 1-én.

Rendkívüli szenvedő és beteg állapotban voltam
nem bírtam sem emésztetni, sem aludni. Az ön Reva-
lescierre du Barry által javasolt utján vagyok és ké-
rek a mellekelt 10 frtért abból egy öt fontos szelen-
cét küldetni. Tisztelettel vagyok

Humza Alajos.

Táplálóból levén mint a hus, a Revalesciére fel-
nőttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja a
gyógyszerekben.

Bádogszelencékben fél fontos 1.50. 1 fontos
2.50, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 frt, 12 fns 20 frt,

24 fns 36 frt. — Revalesciére-chocoládé por- és tábla
alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészé-
re 4.50. porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt,
576 csészére 36 frt. — Kapható: Barry du Barry és
társánál Bécs, Wallfischgasse 8. sz. Kolozsvárt:
Binder gyógyszerésznél. Pesten: Török, Linzben:
Haselmayer, Prágában: Fürst J. Brünzben: Eder F.,
Debreczenben: Mihailovics István gyógyszerésznél, Du-
na-Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél,
Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fega-
rasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisatori Felixnél, Szé-
k-s-Fehérvárott: Diebala Györgynél, Vághelyen: Cong-
legner Ignácznál, Csernovitzban: Schnirch Ignácznál,
Varasdon: dr. Halter A.-nál, Ágrában: Irgalmasok
gyógyszertárában, azonkívül a bécsi ház postai uta-
vány vagy utánvét mellett szétküldi.

HIVATALOS.

Sz. 2618. 1872.

(230)

(1—3)

Pályázati hirdetmény.

A külföldi megegyei üresedésben álló **mérnöki állomásra**, melyhez évi 800
frt. fizetés és 400 frt. utazási átalány van csatolva, ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak tehát ez állomást elnyerni óhajtok, hogy mérnöki jogosultságukat
és két évi önálló gyakorlatukat bizonyító okmányokkal felszerelt folyamodásaikat folyó
évi **július 15-ig** a megye alispáni hivatalához adják be.

D.-Szenmárton, 1872, június hó 7-én.

PÓTSA, alispán.

Sz. 12984. 1872.

(223)

(3—3)

Hirdetmény.

A tordai dohány nagy tözs állomása betöltése végett folyó év **július 2-dikán**
déli 12 órakor a harmadik írásbeli pályázat fog tartatni és miután a két előbbeni-
nél kedvező eredménye nem volt, az említett nagy tözs mind addig házilag fog kezelteni,
mig annak kedvezőbb feltételek melletti átvételére vállalkozó nem találattik.

A szabályosan kiállított írásbeli ajánlatok a kolozsvári m. kir. pénzügy-igazgatóság
elnökségénél a fenn irt időig beadandók. Mi felől az érdeklődők idei 915 és 8563 számok
alatt kibocsátott hirdetmények kapcsában értesítettnek.

A magyar királyi pénzügy-igazgatóságtól.

Kolozsvárt, 1872, június 3-án.

NEM HIVATALOS.

(228)

(1—3)

Pénztárnoknő,

ki szerénység és ügyesség mellett a **magyar és német** nyelvet is bírja, al-
kalmazást nyerhet.

Bővebben e lap kiadó hivatalában.

Legujabban megjelentek

és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:

Párisi titkok.

Irta **Sue Jenő**. Francziából. I.—V. kötet.

Egy-egy kötet ára **80 kr.**

TOLLA FERARDI.

Regény. Irta About E. Fordította Farkas Albert. Ára 1 frt.

SZERELMI PERPATVAROK.

Regény. Irta B. Bibra Ernő. 3 kötet ára 3 frt.

A pusztai herczeg leány.

Regény. Irta Marlitt E. Fordította Beniczky Irma. 3 kötet ára 3 frt.

Bibliai szöveg-tár.

Több jeles német szerző munkái és saját bibliai ismerete után készítette Bakóczi

János, ref. lelkész. Ára 2 frt.

AZ ARANY RABJAI.

Elbeszélések Erdély aranyvidékéről s a bányász nép életéből.

Irta Lukács Béla. Ára 1 frt 40 kr.

A magyar nép élce szépe hegedűszóban.

Összegyűjté Jókai Mór. Ára 80 kr.

BARNABY RUDGE.

Regény. Irta Dickens Károly. Angolból fordította Berczik Árpád.

3 kötet ára 5 frt.

A bíróságokra és törvénykezésre vonatkozó

1870, 1871, 1872-dik évi rendeletek és utasítások.

Hivatalos kiadás.

Ára 8-adrétben 1 frt 20 kr. Zsebkidrásban 1 frt.

URBÉRI KALAUZ.

Utmutató az 1848. évi törvények által megszüntetett urbéri kapcsolatból fenn-
maradt s azzal rokon és összeköttetésben levő jog- és birtokviszonyok rendezését
tárgyazó ügyekben, az ország visszacsatolt részeire és erdélyi területére is kiterjesztve
s gyakorlati iratmintákkal ellátva.

Községi jegyzők, ügyvédi vizsgára készülők s kezdő ügyvédek és bírák használatára.

Irta Tóth Lajos. Ára 2 frt 50 kr.

A bírósági végrehajtók kézikönyve.

Gyakorlati utmutató a bírósági végrehajtók köréhez tartozó törvénykezési ügyekben

Iromány példakkal.

Irta Zlinszky Imre. Ára 1 frt 40 kr.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda bettivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Mai számunkhoz féllv hirdetés van csatolva.

**Az 1847—48. évtől egész 1872. évig alkotott s
urbéri tárgyú törvényczikkek gyűjteménye, az azokra vonat-
kozó egyéb törvények s rendeletekkel kiegészítve.**

Szerkeszté Szeniczey Gusztáv. Ára 90 kr.

Az 1872. évi törvények gyűjteménye.

Hivatalos kiadás.

8-rét. I. füzet. 1—15. Ára 60 kr.

A nevelés történet kézikönyve,

különös tekintettel Magyarországra.

Irta Kiss Áron. Ára 1 frt 50 kr.

A SZABADSÁG.

Irta Asbóth János. Ára 3 forint.

Pázmány Péter és kora.

Irta Frankl Vilmos. III. kötet. (1632—1637.) Ára 2 frt 80 kr.

Gróf Monte—Cristó, Dumas Sándortól.

Francziából fordította Sió. II. kiadás. 10 kötet. Ára 8 frt.

Katonai helyszinrajzi kulcs 5 táblában.

A legujabb adatokat felhasználva, összeállította és rajzolta Novák Lajos, m. kir.
honvéd főhadnagy. Ára 1 frt 50 kr.

L'amant de la morte.

Roman inédt. Par Ludovic Pichon. Ára 1 frt 80 kr.

La mariée de Fontenay—aux—Roses.

Roman inédt. Par Ch. Paul de Kock. Ára 1 frt 80 kr.

Julia de Tricoeur.

Par Octave Feuillet de l' Académie française. Ára 2 frt 10 kr.

Un fils naturel.

Par la Comtesse Dash. Ára 2 frt 10 kr.

Souvenirs personnels d'émentes et de révolutions.

Par Amédée Achard. Ára 2 frt 10 kr.

Le dernier des Napoléon.

Deuxième édition. Paris 1872.

E nagy feszültséggel várt munkának szerzője eleinte **Kératry** gróf, ké-
sőbb **Beust** lett említve. Bár ki legyen is a szerző, rendkívüli talentumot fejt ki
az annyira fontos kérdések tárgyalásában, melyek ma, Francziország jövőjére nézt,
az egész világot foglalkoztatják. Leleplezése egy oly egyéniséget árulnak el, ki a
Napoleon-féle politika minden változatainál, nevezetesen a szerencsétlen Miksa, me-
xicoi császár tragédiájának inscenizálásánál is élesen szemlélő szerepét a színpalak
megett játszta. Ára 3 frt 17 kr.

La fille du marquis.

Par Alexandre Dumas. 2 kötet. Ára 1 frt 90 kr.

Le prince des voleurs.

Par Alexandre Dumas. 2 kötet. Ára 1 frt 90 kr.

La ceinture de Vénus.

Par la Comtesse Dash. Ára 2 frt 22 kr.

A Liebig-féle Kumys kivonatot

a bécsi egészségügy hatóság által gyógyszerül elismert és a krakkói tudós társaság által kiválólag ajánlt
és szert a legelső rangú orvosi facultások egybehangzó véleménye szerint az első-hely illet meg minden
eddig a tüdőbaj ellen ismert és alkalmazott szerek sorában. — Gyorsan és biztosan gyógyítja a **tüdő-
vést** (a legelőhaladottabb stadiumban), a **gümőkört** (ismertető jelei: vérhánys, mell, láz- és lélekzet-
hiány); **gyomor-, bél- és bronchial catarrhust**, **Anémie-t** (vérszegénység) tartós bete-
geskedés és a mercurium hosszas használata következtében; **Chlorosis t.** (sápkór); **Asthma t. Sor-
vadást, Hátgerinczsorvadást, Hysteriat** és **Ideggyengeséget**.

Üvege 1 ft. o. ért. Dobozok 4-től bárhány üvegig.

A szállítás történik a **Kumys gyógyintézet** központi raktára által

Wien, Mariahilferstrasse 36. Bern (S. Friedli jun.)

N. B. Eddig eredménytelenül orvosszerekkel gyógyított betegek teljes bizalommal tegyenek egy
utolsó kísérletet a Liebig-féle kivonattal.

(192)

(2—*)

Hogy lehet a test szépségét észszerű módon fentartani?

Tekintélyes orvosok (dr. **Hirschler** ischli fürdőorvos, az orvosi szerkesztők dr. **Schnitzler** és dr.
Markbreiter Bécsben stb.) a maláta-féle tolette- és fürdő-szappant, valamint a maláta-pomádét **Hoff János-
tól** Berlinben a legjobb tolette-szerek ajánlják. A maláta-tolette-szappan, a sárga, borszerű, szeplős testbőr-
nek finom, fehér, lágy felszín kölcsönöz huzamos ideig való mosás után, csekélyebb mérvben eszközli ezt a
maláta-fürdő-szappan is; ez utóbbi azonban a csontok, izmok és idegek megerősítését célozza jobban és ragá-
lyos betegségek ellen óv.

Valóban egyedül Hoff János udvari szállító cs. k. szab.

központi raktárban

Bécs, 11. Kärntnerring 11.

Valódi **HOFF-féle** Maláta-készítmények egyedüli áruháza Kolozsvárt Károly Gyula, Fehérvárt
Csiki Kristóf, Segesvárt Teutsch J. B. Dézsen Krémer Sámuel, Gyergyó-Szt-Miklóson Lázár Antal
Szegye és fainál.